

મુરાકબા એ મૌત

તુઝકો ગાફીલ, ફીકરે ઉકબા કુછ નહી
 ખા ન ધોકા, એશે દૂનિયા કુછ નહી
 કિંદગી ચંદ રોઝા કુછ નહી
 કુછ નહી ઈસકા ભરોસા કુછ નહી

એક દિન મરના હૈ આખીર મૌત હૈ
 કરલે જો કરના હૈ આખીર મૌત હ
 ખ્વાજા અઝીઝુલ હસન મજઝુબ રહ.

ફરાઈઝ વ વઝાઈફ મઅ નસાઈહ વ હિદાયાત

મુરત્તીબ

શૈખે તરીકત હઝરત મૌલાના મુહંમદ કમરુઝ્ઝમાં સાહબ ઈલાહાબાદી દા.બ.
 ચીશતી સાબરી, નકશબંદી મુજદ્દીદી, કાદરી, સહરવરદી

નાશીર

મકતબા દારુલ મઆરિફ – ઈલાહાબાદ
 બી-૬૩૯, વસીઆબાદ, ઈલાહાબાદ – યૂ.પી.
 ફ્.ફો. +૯૧-૯૪૧૫૬૩૩૨૩૮, +૯૧-૯૪૫૦૫૮૧૮૦૭
 +૯૧-૫૩૨-૨૫૫૦૪૩૮

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ્આલમીન
વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા નબિયિયલ્ કરીમ
વઅલા આલિહિ વ અસ્લાબિહિ અજ્મઈન-અમ્મા બઅદ.

દીન કે પાંચ શોઅબે

યે હકીર મુહમ્દ કમરુઝ્ઝમાં ઇલાહાબાદી જુમલા સાલિકીન બલ્કિ તમામ હી મુસલમાન મદ વ ઔરત કી ખિદમતમેં અર્ઝ પરદાઝ હૈ કિ દીન કે પાંચ શોઅબે હૈં :-

(૧) અકાઈદ (૨) ઇબાદાત (૩) અપ્લાક (૪) મુઆમલાત (૫) મુઆશરત

૧. અકાઈદ :-

ઈસકે ત્રીન અહમ રુકન હૈં :-

(૧) તૌહીદ, (૨) રિસાલત, (૩) કયામત વ આખિરતકા એ'તિકાદ ઔર યકીન. યે ઈસ્લામકે બુનિયાદી અકાઈદ હૈં. ઈસલિયે ઉનમેં ખૂબ પુખ્તગી હોની ચાહિયે, ક્યોંકિ અગર એ'તિકાદ સહી ન હોંગે તો કોઈ ભી ઇબાદત કાબિલે કુબુલ ન હોગી.

ઈન્તિબાહ : અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ દારુલઉલૂમ અરબિય્યહ ઈસ્લામિય્યહ મહમૂદનગર, કંથારિયા , ભરુચ , ગુજરાતમેં સન હિજરી ૧૪૦૮ કે રમઝાનુલ મુબારક સે ખાનકાહી નિઝામ જારી હૈ. પહલે હઝરત મૌલાના અબ્દુલ જબ્બાર સાહબ મા'રૂફી રહ. ફિર હઝરત મૌલાના મુઈનુદ્દીન સાહબ ગોંડવી રહ. કી નિગરાની મેં યે સિલસિલા ચલતા રહા. અબ સન હિજરી ૧૪૧૨ મુતાબિક ઈ.સ. ૧૮૮૨ સે મુકર્મી વાલિદ સાહબ ઝીદમજદકુમુસ્સામી કે નઝમ મેં યે સિલસિલા જારી સારી હૈ. અલ્લાહ તઆલા કબૂલ ફરમાવે - આમીન. ઈસ તરહ અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ વાલિદ માજિદ મદ જિલ્લહુલ્ આલી કે તઅલ્લુક સે ખાનકાહી નિઝામ કે અઠારહ સાલ મુકમ્મલ હો ગયે. ઈસ કિસમ કા રિસાલા શાઈઅ હો કર તક્સીમ હોતા રહા, અબ ઝયાદા ઈઝાફા કે સાથ શાઈઅ કિયા જા રહા હૈ.

અઝ- મુહમ્મદ અબ્દુલ્લાહ કમરુઝ્ઝમા ઇલાહાબાદી - શાબાન સન હિજરી ૧૪૩૦

પસ તૌહિદ યે હૈ કિ તન્હા અલ્લાહ હી કી ઝાત કો હકીકી મા'બૂદ વ મસ્જૂદ સમઝે. ઉસીકો ખાલિક વ માલિક, રાઝિક ઔર ઇઝ્ઝત વ ઝિલ્લત કા દેનેવાલા યકીન કરે.

રિસાલત કે મા'ની યે હૈ કિ યે અકીદા રખે કિ અલ્લાહ તઆલા ને અપની મખ્લૂકકી હિદાયતકે લિયે બહુત સે નબી ઔર રસૂલ ભેજે. જિનમેં સબસે આખરી રસૂલ સચ્ચિદિના હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ્લલ્લાહુ અલયૂહિ વ સલ્લમ હૈ. અબ કયામત તક આપ સલ્લલ્લાહુ અલયૂહિ વ સલ્લમ કે બાદ કોઈ નબી ઔર રસૂલ નહી આએગા.

ઇસી તરહ અલ્લાહ તઆલા ને અપની કિતાબે ભી નાઝિલ ફરમાઈ જિનમેં આખરી કિતાબ કુર્આન મજીદ હૈ. ઉસમેં કયામત તક કે લિયે હર મસ્અલે કા શાફી વ કાફી હલ મૌજૂદ હૈ.

તિસરા અકીદા કયામત ઔર હિસાબ વ કિતાબ કા હૈ. જબકિ સારા આલમ ફના હો જાએગા ઔર ફિર સારે આલમ કો અલ્લાહ તઆલા દોબારા પૈદા ફરમાએગા ઔર સબકા હિસાબ વ કિતાબ હોગા. ઉનમેં સે જો સાલેહ હોંગે વો અલ્લાહ કે ફઝલસે જન્નતમેં દાખિલ હોંગે ઔર જો બુરે હોંગે ઉનકા ઠિકાના જહન્નમ હોગા.

૨. ઇબાદાત :-

ઇબાદાતમેં સબસે અહમ ઇબાદતેં ચાર હૈ : નમાઝ, રોઝા, ઝકાત ઔર હજ. યુનાંચે ઇસ્લામકે યહી બડે રુકન હૈ ઔર ઉનકી અદાયગી નિહાયત ઝરૂરી હૈ ઔર ઉસકે બગૈર કિસીકો ચારા નહી.

૩. અપ્લાક :-

અપ્લાક બાતિની આમાલ કો કહતે હૈ . ઉસકી ઇસ્લાહ કી ભી સપ્ત ઝરૂરત હૈ. ક્યોંકિ હુઝૂર અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયૂહિ વસલ્લમ ને ઇરશાદ ફરમાયા હૈ - બુઈષ્તુ લિમુતમ્મિમ મકારિમલ્ અપ્લાક-યા'ની મેરી બિઅષ્ત કી ગરઝ અચ્છે અપ્લાક કી તકમીલ હૈ. અપ્લાક ભી દો કિસમ કે હૈ - એક કિસમ અચ્છે અપ્લાક કી હૈ, મષલન્ ઇખ્લાસ, તવાઝુઅ, તવક્કુલ , ઝુહદ વગૈરહ. જીનકો અપને અંદર પૈદા કરના ઝરૂરી હૈ. ઔર

ਦੂਸਰੀ ਕਿਸਮ ਭੁਰੇ ਅਪਲਾਕ ਕੀ ਹੈ ਮਖਲਨ ਕਿਭਰ , ਗੁਰਸਾ, ਫੁਸਦ, ਕੀਨਾ ਔਰ ਤਮਅ ਵਗੈਰਫ, ਭਨਕੋ ਅਪਨੇ ਫਿਲਸੇ ਨਿਕਾਲਨਾ ਝਰੂਰੀ ਹੈ. ਈਸੀਕੋ ਤਝਕਿਯਐ ਨਫ਼ਸ ਕਛਾ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਕਾ ਝਿਕ ਕੁਆਨ ਔਰ ਫੁਦੀਧਮੇਂ ਮੌਯੂਫੁ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀਕੇ ਲਿਯੇ ਮਸ਼ਾਏਯ ਸੇ ਤਅਲਲੁਕ ਪੈਦਾ ਕਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ.

੪. ਮੁਆਮਲਾਤ :-

ਖਰੀਫ ਵ ਫ਼ਰੋਯਤ ਔਰ ਭਾਫਮੀ ਮੁਆਮਲਾਤ ਕੇ ਲਿਯੇ ਭੀ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨੇ ਕਾਨੂਨ ਵ ਅਫਕਾਮ ਨਾਝਿਲ ਕ੍ਰਿਯੇ ਹੈਂ . ਲਿਛਾਝਾ ਉਲਮਾਐ ਕਿਰਾਮ ਸੇ ਮਸਾਏਲ ਮਾਲੂਮ ਕਰਕੇ ਉਨ ਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਝਰੂਰੀ ਹੈ.

੫. ਮੁਆਸ਼ਰਤ :-

ਯਾ'ਨੀ ਭਾਫਮ ਰਫਨ ਸਫਨ ਕੇ ਲਿਯੇ ਭੀ ਈਸਲਾਮ ਨੇ ਆਫਾਭ ਮੁਕਰਰ ਕ੍ਰਿਯੇ ਹੈਂ, ਅਗਰ ਉਨ ਆਫਾਭ ਕੀ ਰਿਆਯਤ ਕੀ ਜਾਵੇ ਤੋ ਕਿਸੀਕੋ ਕਿਸੀਸੇ ਅਝਿਯਤ ਵ ਤਕਲੀਫ਼ ਨ ਪਛੁੰਯੇ. ਮਗਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਉਸਕੀ ਤਰਫ਼ ਉਮੂਮਨ੍ ਤਵਯਯੂਫ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਈਲਮ ਕੀ ਝਰੂਰਤ :-

ਝਾਫਿਰ ਹੈ ਕਿ ਈਨ ਤਮਾਮ ਸ਼ੁਅਬੋਂ ਕੇ ਆਮਾਲ ਕੋ ਸਫੀ ਤੌਰ ਸੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕੇ ਮੁਤਾਭਿਕ ਅਫਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਯੇ ਸਫੀ ਈਲਮ ਕੀ ਝਰੂਰਤ ਹੈ. ਲਿਛਾਝਾ ਫਮ ਤਮਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਉਲਮਾਐ ਕਿਰਾਮ ਕੀ ਸੋਫਭਤ ਔਰ ਉਨਕੀ ਲੀਯੀ ਫੁਏ ਕ੍ਰਿਤਾਭੋਂਕਾ ਮੁਤਾਲਿਆ ਝਰੂਰੀ ਹੈ. ਈਸ ਸਿਲਸਿਲੇਮੇਂ ਅਪਨੇ ਸੈਯ ਸੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੇਂ ਤੋ ਮੁਨਾਸਿਭ ਹੈ. ਅਭ ਈਨ ਅਕਾਏਫ ਵ ਆ'ਮਾਲ ਕੀ ਫੁਰੁਸਤਗੀ ਵ ਅਫਾਯਗੀ ਕੇ ਭਾਫ ਕੁਏ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤੋ ਕੁਆਨ ਵ ਫੁਦੀਧ ਔਰ ਭੁਯੂਗੋਂ ਕੇ ਤਯਵੀਝ ਕਫਾ ਵਝਾਏਫ਼ ਵ ਅਵਰਾਫ ਕੀ ਪਾਭੰਫੀ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਆਫਤ ਸਮਝਨਾ ਯਾਫਿਯੇ.

ਅਵਰਾਫ ਵ ਵਝਾਏਫ਼

ਅਵਰਾਫ ਵ ਵਝਾਏਫ਼ ਕੇ ਮੁਤਅਲਿਕ ਯੇ ਅਫ ਹੈ ਕਿ ਮਸ਼ਾਏਯ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੁਰੀਫੀਨ ਵ ਸਾਲਿਕੀਨ ਕੀ ਈਸਲਾਫ ਕੇ ਲਿਯੇ ਝਿਕ ਵ ਸੁਯਲ ਕੇ ਕੁਏ ਮਯਸੂਸ ਵਝਾਏਫ਼ ਵ ਅਵਰਾਫ ਭੀ ਤਾਲੀਮ ਫ਼ਰਮਾਐ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਸਾਮਨੇ ਰਖਕਰ ਈਸ ਫੁਕੀਰਨੇ ਤਰਤੀਭਵਾਰ ਯੰਫ ਵਝਾਏਫ਼ ਈਸ ਰਿਸਾਲੇਮੇਂ ਫਰਫ ਕ੍ਰਿਯੇ ਹੈਂ , ਤਾਕਿ ਫਰ

તાલીબ અપની ઈસ્તિઅદાદ વ ફુરસત કે મુતાબિક વઝીફા તજવીઝ કર લે
 ઓર અપને શૈખ સે મશ્વરા કરકે ઉસપર અમલ કરે ઓર અપને હાલાત સે
 શૈખ કો મુતલઅ કરકે હિદાયત હાસિલ કરતા રહે. વઝાઈફ યે હૈ :-

વઝીફહ અવ્વલ :-

- નમાઝ બાજમાઅત પઢે
- તિલાવતે કલામ પાક એક પારહ યા કમસે કમ આઘા પારહ કરે
- સુબહ સુરહ યાસીન ઓર સોતે વક્ત સુરહ વાકિઅહ કી તિલાવત કરે
- હાફિઝે કુર્આન કો ઈસસે ઝ્યાદા તિલાવત કરની યાહિયે
- અસ્માએ હુસ્ના કા વિદ્ ઓર “મુનાજાતે મકબૂલ” કી એક મંઝિલ પઢે
- કલિમએ તય્યિબહ્ કી એક તસ્બીહ પઢે
- તિસરા કલિમા યા’ની “સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુલિલ્લાહિ વલાઈલાહ
 ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર” એક તસ્બીહ પઢે (યે મુબારક કલિમા હર
 વઝીફે મેં શામિલ હે)
- દુરુદ શરીફ એક તસ્બીહ - જૈસે “સલ્લલ્લાહુ અલન્નબિય્યિલ
 ઉમ્મિય્યી” પઢે
- અસ્તઝ્ફાર યા’ની “અસ્તઝ્ફિરુલ્લાહ રબ્બી મિન્ કુલ્લિ ઝંબિંવ્વ અતૂબુ
 ઈલય્હિ” એક તસ્બીહ પઢે યા સિર્ફ “અસ્તઝ્ફિરુલ્લાહ” હી ૧૦૦
 મરતબા પઢા કરે
- ઈશરાક, અવ્વાબીન ઓર તહઝ્ફદ કી નમાઝેં પઢા કરે
- અગર આખિર રાત મેં ઉઠને મેં દુશ્વારી હો, તો ઈશા કે બાદ હી
 તહઝ્ફદ કી નિય્ત સે ચાર, આઠ રકાત પઢ લિયા કરે
- ચલતે ફિરતે : “યા અલ્લાહ”, “યા રહમાન”, “યા રહીમ” પઢા કરે
- સોતે વક્ત આ’માલ કા મુહાસિબા કિયા કરે કિ દિન મેં કિતની નેકી
 ઓર કિતની બુરાઈ કી હૈ. અગર નેકી કી હૈ તો અલ્લાહ કા શુક અદા
 કરે ઓર અગર બુરાઈ કી હૈ તો તૌબા વ ઈસ્તિઝ્ફાર કરે

વઝીફહ દોમ :-

- બાજમાઅત નમાઝ, કલામપાક કી તિલાવત, તહજજુદ કી નમાઝ, મુનાજાતે મકબૂલ વ અસ્માએ હુસ્ના કે અલાવા
- બારહ તસ્બીહ કા નિસ્ફ યા'ની ૬ (છે) તસ્બીહ^(૧) ઈસ તરહ અદા કરે:
“લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ” દો તસ્બીહ - ૮, ૧૦ મરતબા
- લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કે બાદ મુહંમદુરસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વસલ્લમ મિલા લિયા કરે , “અલ્લાહુ અલ્લાહ” ત્રીન તસ્બીહ પઢે , “અલ્લાહ” એક તસ્બીહ પઢે- અવ્વલ વ આબિર મેં પાંચ - પાંચ મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢ લિયા કરે.
- “યા હય્યુ યા કય્યુમુ બિ રહ્મતિક અસ્તગીધુ” - સુબહ શામ એક એક તસ્બીહ પઢે
- દુરૂદ શરીફ ત્રીન તસ્બીહ
- અસ્તગ્ફાર સુબહ શામ એક એક તસ્બીહ પઢા કરે
- આમાલ કા મુહાસિબા ઔર મૌતકા મુરાકબા બરાબર કરતા રહે . ઈસસે ઈસ્લાહ મેં મદદ મિલેગી.

વઝીફહ સોમ :-

વઝીફહ દોમ કે તમામ વઝાઈફ કી અદાયગી કે સાથ નિસ્ફ કે બજાયે કામિલ ૧૨ તસ્બીહ પઢે જિસકા તરીકા યે હૈ :-

- પહલે સાત મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢે
- ફિર કલિમએ તય્યિબહ્ “લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ” ૨ (દો) તસ્બીહ -

(૧) ઈસ ખાસ વઝીફહ કો લિખ કર હઝરત મુશિદ મૌલાના મુહંમદ અહમદ સાહબ પ્રતાપગઢી રહ. કી બિદમત મેં પેશ કિયા તો બહુત હી પસંદ ફરમાયા ઔર અપની મુબારક દસ્તખત સે નવાઝા. ઔર દૂસરી ખુશી કી બાત યે હૈ કિ જબ સન હિજરી ૧૪૧૭ મેં હજ્રે બયતુલ્લાહ કે લિયે ગયા તો તવાફ કે પહલે શૌત (ચક્કર) સે ઈસ વઝીફહ કો શુરુ કિયા ઔર અબિર શૌત (ચક્કર) પર ખત્મ કિયા ઔર દુઆ કરતા રહા કિ અય અલ્લાહ! જૈસે આપને બારહ તસ્બીહ કો સાલિકીન કે લિયે મુફીદ બનાયા ઈસી તરહ ઈસ બારહ તસ્બીહ કે નિસ્ફ યા'ની છે તસ્બીહ કો ભી કબૂલ ફરમા ઔર ઈસકો અમલ કરનેવાલોં કે લિયે અલ્લાહ કે સાથ નિસ્બત હાસિલ હોનેકા ઝરિયા બના-આમીન. રબના તકબલ મિન્ના ઈન્ક અન્તરસમીઉલ્અલીમ

૯,૧૦ મરતબા કે બાદ પૂરા કલિમા મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વસલ્લમ મિલા લિયા કરે

- “ઈલ્લાહ” ૪ (ચાર) તસ્બીહ પઢે
- “અલ્લાહુ અલ્લાહ” ૬(છે) તસ્બીહ પઢે
- “અલ્લાહ” ૧ (એક) તસ્બીહ
- ઉસકે બાદ સાત મરતબા દુરુદ શરીફ પઢ કર અપને નેક મકસદ કે લિયે દુઆ કરે.
- ઝિક્ર કે દરમિયાન કભી યે દુઆ કરે - “અલ્લાહુમ્મ તહિહર કલ્બિ મિન્ ગયરિક વ નવ્વિર કલ્બિ બિ નૂરી મા’રિફતિક” (યા’ની અય અલ્લાહ ! મેરે કલ્બ કો અપને ગૈર સે પાક ફરમા દીજિયે ઔર ઉસકો અપને મા’રિફત કે નૂર સે મુનવ્વર ફરમા દીજિયે)
- ઉસકે અલાવા ૩૦૦૦ સે લેકર ૬૦૦૦ તક ઈસ્મે ઝાત “અલ્લાહ” કા વિદે રખે . અગર બેઠ કર ખલ્વત મેં યકસૂઈ કે સાથ પઢે તો અસ્થા હે, વરના ચલતે ફિરતે પૂરા કર લિયા કરે યે ભી ગનીમત હે
- ઈસકે અલાવા કમસે કમ ૧૦૦ (સો) બાર ઝિક્રે કલ્બિ કિયા કરે ઈસ તરહ કિ આંખ વ ઝુબાન બંદ કરકે યે તસવ્વુર કરે કિ હમારા કલ્બ “અલ્લાહ અલ્લાહ” કહ રહા હે . વલ્લાહુલ્ મુવફ્ફિક.

વઝીફહ ચહારુમ :-

- વઝીફહ સોમ કે અલાવા ઝિક્રે ઈસ્મે ઝાત ૬૦૦૦ (છે હઝાર) સે લેકર ૧૨૦૦૦ (બારહ હઝાર) તક બલ્દિક ૨૪૦૦૦ (ચોબીસ હઝાર) તક કરે ઔર કોશિશ કરે કિ કોઈ સાંસ ગફલત સે ન ગુઝરે. ઈસીકો “પાસ અન્ફાસ” કા ઝિક્ર કહતે હે

ઝિક્ર કે બહુત ફાયદે હે જિસકી કષરત કા અલ્લાહ ને ઈસ આયત મે અમ્મ (હુકમ) ફરમાયા હે - “વઝુફુલ્લાહ કષીરલ્ લઅલ્લકુમ્ તુફ્લિહૂન” -
(ઔર અલ્લાહ કા કષરતસે ઝિક્ર કરો તાકિ તુમ ફલાહ કો પાઓ)
(સુરહ જુમ્આ)

ઝિક્ર કે દરમિયાન મેં યે દુઆ કર લિયા કરે તો બેહતર હોગા :

“ઇલાહી મક્સૂદે મન તૂઈ વ રઝાએ તૂ , મુહબ્બત વ મા’રિફતે ખુદ બિદહ”
(તરજુમા: અય અલ્લાહ ! તૂ ઓર તેરી રઝા હમારા મક્સૂદ હૈ, અપની મુહબ્બત વ મા’રિફત અતા ફરમાઈયે)

ઇજતિમાઈ ઝિક્ર :-

મદારિસ વ ખાનકાહોં મેં ઇજતિમાઈ ઝિક્ર કા બગૈર કાવીશ વ મદાઈ કે નિઝામ હો જાએ તો કુછ હરજ નહી, બલ્કિ અલ્લાહ કી રેહમત નાઝિલ હોનેકા ઝરિયા હૈ, ઇસલિયે હમારે બાઝ અકાબિર કા મામૂલ ભી રહા હૈ.

- મગરિબ બાદ યા ફજર બાદ અવ્વલન્ પાંચ મરતબા દરૂદ શરીફ પઢે.
- ફિર કમસે કમ દો સો (૨૦૦) મરતબા “કલિમા તય્યિબહ્”,
- તીન સો (૩૦૦) મરતબા “અલ્લાહુ અલ્લાહ”,
- એક સો (૧૦૦) મરતબા “અલ્લાહ” કા ઝિક્ર સર્વ યા અવસત જહર કે સાથ ક્રિયા કરે.
- ઉસકે બાદ એક સો (૧૦૦) મરતબા ઝુબાન વ આંખ બંદ કરકે દિલસે “અલ્લાહુ અલ્લાહ” કહા કરે ઓર યે ખયાલ કરે કિ અલ્લાહ તઆલા કા નૂર હમારે કલ્બ મેં દાખિલ હો રહા હૈ . ઇસી સિલસિલે મેં આ’માલ કા મુહાસબા ઓર મૌત વ આખિરત કા મુરાકબા ભી કર લિયા કરે જૈસા કિ પહલે મઝકૂર હો ચુકા.
- ઉસકે બાદ પાંચ મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢ કર અલ્લાહ કી મુહબ્બત વ મા’રિફત કે હાસિલ હોને કી દુઆ કરે. ઉસકે બાદ ઝિક્ર ઓર ઇસ્લાહે અપ્લાક કી અહમિયત વ ફઝીલત પર મુખ્તસર બયાન યા કોઈ દીની કિતાબ સુના દી જાએ, ઉસસે ઇન્શા અલ્લાહ કાફી નફા હોગા.

આયતે કરીમહ્ ઓર સચ્ચિદુલ્ ઇસ્તિગ્ફાર કી તલકીન :-

હઝરત મુસ્લિહુલ્ ઉમ્મત મૌલાના શાહ વસીઉલ્લાહ સાહબ કુદ્દીસ સિરુહુ અપની અખિર ઉમર મેં આયતે કરીમહ્ “લા ઇલાહ ઇલ્લા અન્ત સુબ્હાનક ઇન્ની કુન્તુ મિનઝઝાલિમીન” ઓર સચ્ચિદુલ્ ઇસ્તિગ્ફાર કી ખૂબ તલકીન

ફરમાયા કરતે થે. લિહાજા સુબહ શામ ઈન દોનોં કા ભી વિદ રખા કરે.
સચ્ચિદુલ ઈસ્તિગ્ફાર યે હૈ - “અલ્લાહુમ્મ અન્ત રબ્બી લા ઈલાહ ઈલ્લા
 અન્ત ખલક્તની વ અન અબ્દુક વ અન અલા અહ્દિક વ વઅદિક
 મસ્તતઅતુ અઉઝુબિક મિન્ શર્રે મા સનઅતુ અબૂઉ લક બિનિઅમ્તિક
 અલય્ય વ અબૂઉ બિ ઝમ્બિ ફગ્ફિરલી ફઈન્નહૂ લા યગ્ફિરુઝ્ઝુનૂબ ઈલ્લા
 અન્ત”

હિદાયાત :-

બિસ્મિલ્લાહિ રહ્માનિરહીમ

નહ્મદુહુ વ નુસલિલ અલા રસૂલિહિલ્ કરીમ

અર્ઝ હૈ કિ હુઝૂર અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વસલ્લમ કી સુન્નત ઔર
 મામૂલ થા કિ જબ આપ મદીના મુનવ્વરહ સે બાહર તશરીફ લે જાતે તો
 કિસીકો અપના નાયબ વ ખલીફા મુકર્રર ફરમાતે. યુનાંચે એક મરતબા
 હઝરત ઈબ્ને ઉમ્મે મકતૂમ રદી. જો નાબીના થે ઉનકો અપના કાયમ
 મુકામ વ ખલીફા બનાકર તશરીફ લે ગયે થે.

ઈસી તરહ હઝરત મુસા અલૈહિસ્સલામ જબ કોહે તૂર પર તશરીફ લે
 જા રહે થે તો હઝરત હારૂન અલૈહિસ્સલામ કો અપના નાયબ વ ખલીફા
 મુકર્રર ફરમાયા ઔર ઝરૂરી હિદાયાત વ નસીહત ભી ફરમાઈ, યુનાંચે
 અલ્લાહ તઆલા ને ઈરશાદ ફરમાયા :

“વકાલ મૂસા લી અખીહી હારૂનખલુફ્ની ફી કલ્મી વ અસ્લીહ વલા
 તત્તબીઅ સબીલલ્ મુફ્સિદીન” (સુરહ અઅરાફ)

“ઔર મૂસા અલૈહિસ્સલામને અપને ભાઈ હારૂન અલૈહિસ્સલામ સે કહ
 દિયા થા કિ મેરે બાદ ઈન લોગોં કા ઈન્તિઝામ રખના ઔર ઈસ્લાહ કરતે
 રહના ઔર બદ નઝમ (મુફ્સિદ) લોગોં કી રાય પર અમલ ન કરના”

ઈસ આયત સે યે બાત માલૂમ હુઈ કિ જબ શૈખ વ મુરશીદ ભી અપને
 મકામ સે કહીં -જ્વાહ થોડે હી દિનોં કે લિયે - જાએ તો કિસી અહલ કો
 અપના નાયબ બના કર જાએ, તાકિ વહ કામ કો સંભાલે.

ઔર દૂસરી બાત યે સમઝ મેં આઈ મુરશીદ વ મુસ્લિહ કો યાહિયે કિ મૌકા કે મુનાસિબ ઈસ ખલીફા કો મુનાસિબ નસીહત ભી કર જાએ. જૈસા કિ હઝરત મુસા અલૈહિસ્સલામને હઝરત હાઝન અલૈહિસ્સલામ કો યે હિદાયત ફરમાઈ કિ બની ઈસ્રાઈલ કી ઈસ્લાહ કા ખયાલ રખના તાકિ વો મેરી ગૈર મૌજૂદગી મેં ઈસ્લાહ કે બજાયે ફસાદ વ ઝલાલત કે શિકાર ન હો જાએ. ઔર ખૂદ અપની ઈસ્લાહ કી ફિકર રખના તાકિ ઐસા ન હો કિ ખૂદ મુફ્સીદ લોગોં કે અકાઈદ વ નઝરિયાત સે મુતાસ્સિર હોકર ઉનકી રાહ ઈખ્તિયાર કરને લગો.

ઈસી તરહ હઝરત ઉમર રદી. અપને અમીરોં ઔર આલિમોંકી બરાબર નિગેહદાશત રખતે થે જૈસા કિ ઉનકે ઈસ ઈરશાદ સે ઝાહિર હોતા હૈ - “હઝરત ઉમર રદી. ને લોગોં સે દરયાફત ફરમાયા અગર અપને ઈલ્મ કે મુવાફિક તુમમેં સબસે બેહતર શખ્શ કો તુમ પર અમીર બનાકર અદલ વ ઈન્સાફ કી હિદાયત કર દૂ , તો મેં અપની ઝિમ્મેદારીસે સુબુકદોશ હો જાઉંગા? સબને અર્ઝ કિયા કિ બેશક હો જાઓગે, તો આપને ફરમાયા કિ ઈતની બાત સે હરગીઝ સુબુકદોશ નહીં હો સકતા , બલકિ યે દેખના ભી મેરા ફર્ઝ હૈ કિ આયા વહ હિદાયત પર અમલ કરતા હૈ યા નહીં. (ઈશાઅતે ઈસ્લામ - સ ૧૫૬)

નીઝ હઝરત શૈખુલ હદીષ મૌલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા સાહબ કાંઘલવી મુહાજિરે મદની કુદૈસ સિર્હુહુ કો ભી અપને ખુલફા કી નિસ્બત વ મા'રિફત કી બકા વ તરક્કી કી ફિકર રહતી થી, જિસકી હિદાયત ફરમાતે થે, યુનાંચે અપને કિસી ખાસ મુસ્તરશિદ કો ઈન અલ્લાઝ મેં નસીહત ફરમા રહે હૈં : “નિસ્બત કા હુસૂલ તો આસાન હૈ મગર ઉસકા તહફ્ફુઝ, બકા ઔર તરક્કી મશ્કિલ હૈ. ઈસકી બહુત ફિકર વ એહતિમામ રખે. બહુત સે એહબાબ ઈજાઝત પર મુત્મઈન હોકર બજાયે તરક્કી કે જમુદ યા તનઝઝુલી કી તરફ જાને લગતે હૈં .”

ઈસલિયે હમારે અકાબિર તમામ મસ્લિમીન કો ઉમૂમન્ ઔર અપને મુતઅલ્લિકીન કો ખુસૂસન્ અસલ તરીક કી તાલીમ દિયા કરતે થે.

યુનાંચે હઝરત મૌલાના રશીદ અહમદ સાહબ ગંગોહી રહ. ફરમાતે હેં

મકસૂદે સુલૂક :- મકસૂદ તમામ સુલૂક સે યે હૈ કિ મઆસી (ગુનાહોં)સે નફરત હો જાએ ઓર ઈતાઅત કી તરફ રગબત હો જાએ ઓર હાલાતે તડપ વ બેકરારી મકસૂદ નહીં, બંદા બંદગી કો બના હૈ, ન કિ બેકરારી કો.
(મકતૂબાતે રશીદિયા - સ ૯૪)

હાસિલે તરીક :- વો ઝરા સી બાત જો હાસિલ હૈ તસલ્વુફ કા યે હૈ કિ જિસ તાઅત મેં સુસ્તી મહસૂસ હો, સુસ્તી કા મુકાબલા કરકે ઉસ ઈતાઅત કો કરે ઓર જીસ ગુનાહ કા તકાઝા હો , તકાઝે કા મુકાબલા કરકે ઉસ ગુનાહ સે બચે. જીસકો યે બાત હાસિલ હો ગઈ ઉસકો ફિર કુછ ભી ઝરૂરત નહીં, ક્યોંકિ યહી બાત તઅલ્લુક મઅ અલ્લાહ પૈદા કરનેવાલી હૈ ઓર યહી ઉસકી મુહાફિઝ હૈ, ઓર યહી ઉસકો બઢાનેવાલી હૈ.

(હકીમુલ ઉમ્મત હઝરત થાનવી રહ.)

ફાયદા :- સુબ્હાનલ્લાહ ! કેસી જામિઅ તાલીમાત હેં , જો યકીનન તરીક કી જાન હેં, જો બહુત સી ઉલ્હાનોંકા ઈલાજ બલિક તિરયાક હૈ. અલ્લાહ તઆલા ઈન તાલીમાતે અકાબિર પર અમલ, હમ તમામ મુસલમાનોં કે લિયે આસાન ફરમાએ ઓર અપની નિસ્બત ઓર મા'રિફત સે શાદગામ ફરમાએ - આમીન (મુરત્તબ)

ઈસકે લિયે ચંદ હિદાયાત અપની સમઝ કે મુતાબિક દર્જ કર રહા હું, અલ્લાહ ઈન સબ પર હમ સબકો અમલ કી તૌફીક મરહમત ફરમાએ.

હિદાયાત

- ઈમાન કી પુખ્તગી ઓર અમલે સાલિહ કી પાબંદી વ દુરુસ્તગી કા ખાસ એહતિમામ કરે. કમસે કમ દો સો (૨૦૦) મરતબા કલિમા તય્યિબહ “લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહંમદુર્રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયુહિ વસલ્લમ” પઢ લિયા કરે. હદીષ શરીફ મેં હૈ કિ કલિમા તય્યિબહ પઢ કર અપને ઈમાન કો તાઝા કિયા કરો. નીઝ દિગર અઝકારે મસ્નૂના કા વિદે રખે ઓર હર મૌકા કે આ'માલે મસ્નૂના કી પાબંદી કરે.

- આ'માલે સાલિહા મેં જો ફરાઈઝ હેં મષલન્ નમાઝ, રોઝા, ઝકાત, હજ ઈનપર ખુદ ભી આમિલ હો ઓર અપની ઓલાદ વ અહબાબ કો ભી ઉનકી પાબંદી કા હુકમ કરે. ઈસી તરહ બડે બડે ગુનાહ મષલન્ ઝૂટ(જૂઠ), ગીબત, ચોરી, સૂદખોરી, શરાબનોશી ઓર ફહશ કામો ઓર મુન્કર બાતોં સે ખુદ ભી બચે ઓર અપની ઓલાદ કો ભી ઈનસે બચને કી સપ્તી સે તાકીદ કરે.
- આ'માલે સાલિહા કી તસ્હીહ કે સાથ અપને અપ્લાક કી તહસીન વ ઈસ્લાહ કી ખૂબ સઈ કરે મષલન્ ઝુહદ વ તકવા ઓર તવાઝુઅ વ ફરોતની કો અપના શિઆર બનાએ, ઓર બાતિની ગુનાહ મષલન્ હસદ, કિબ્ર વ કીના વગેરહ સે અપને કલબ કો પાક વ સાફ રખે.
- બાહમી મુઆશરત મેં આમ લોગોં કે સાથ હમદદી, ગમખ્વારી ઓર ઈસ્લામી ઈખ્વત કા બરતાવ કરે ઓર અપને સે છોટોંકે સાથ ગાયત દરજા શફક્કત વ મુહબ્બત સે પેશ આએ ઓર બડોંકે સાથ અદબ વ એહતિરામ ઓર નુસરત વ ખિદમત કા સુલૂક કરે. યકીનન્ યે કિતાબ વ સુન્નત ઓર તસવ્વુફ વ સુલૂક કા હાસિલ વ ખુલાસા હૈ, ખૂબ સમઝ લે.
- શાદી વ ગમી મેં હુદૂદે શરિયત વ સુન્નત સે તજાવુઝ ન કરે, મગર અફસોસ કિ ઉમૂમન્ શાદી બિયાહ મેં ઈસરાફ વ ફુઝૂલ ખર્ચી, આતશબાજી વ જાહિલી રસમ વ ખુરાફાત કા ઈસ તરહ ગલ્બા હો જાતા હૈ કિ મુસ્લિમ વ ગૈર મુસ્લિમ કી શાદી મેં ફર્ક કરના દુશ્વાર હો જાતા હૈ. ખુસૂસન્ કૌમ કે મુક્તદા, ઉલમા વ મશાઈખ કો તો ઈન રસમોં સે કામિલ તૌર પર બચના ચાહિયે તા કિ અવામ ઉનકી ઈકિતદા કરે.
- સોતે વક્ત અપને આમાલ કા મુહાસબા ઝરૂર કરે કિ આજ દિન મેં કયા કયા આમાલ કિયે હેં. અચ્છે આમાલ હો તો અલ્લાહ કા શુક્ર અદા કરે

ઔર બૂરે આમાલ હુએ હોં તો અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા વ ઇસ્તિફ્કાર કરે ઔર મૌત કા મુરાકબા ભી ક્રિયા કરે કિ મૌત કા આના યકીની હૈ, ઇસલિયે ઉસકે લિયે તૈયારી કી ફિકર કરની યાહિયે.

- હમારે અકાબિર મુરાકબા કી ભી તાલીમ ફરમાતે હૈં , ઇસલિયે અપને અકાબિર કે લીખે હુએ તરીકે પર ઉસકા એહતિમામ કરના યાહિયે. મુરાકબાત મેં એક મુરાકબા -મુરાકબાએ મૌત હૈ, જીસકે લિયે હઝરત ખ્વાજા અઝીઝુલ્ હસન સાહબ મજઝૂબ રહ. ખલીફા-એ- હઝરત હકીમુલ્ ઉમ્મત મૌલાના અશરફ અલી યાનવી રહ. ને કુછ અશઆર કહે હૈં, જિનકો તન્હાઈ મેં અષર વ કૈફ કે સાથ પઢના યાહિયે ઔર મુતાસ્સિર હોના યાહિયે. વઅઝ કે બાદ આમ ઇજતિમા મેં ખાસ રુસૂમ વ કુયૂદ કે સાથ ઇન અશઆર કો ખાસ તૌર સે તરન્નુમ સે પઢને કા મામૂલ બનાને મેં આઈન્દહ મુફાસિદ કા અંદેશા હૈ , ઇસલિયે ઉસસે એહતેરાઝ કરના(બચના) ઝરૂરી હૈ.
- ઇસી તરહ મશાઈખે યિશ્તીયા કે નઝદીક ઝિકુલ્લાહ મુતવાસિત જહર સે (થોડીસી બુલંદ આવાઝસે) કરને કી ઇજાઝત હૈ , ખ્વાહ ઇન્દિરાદી હો યા ઇજતિમાઈ. મગર વો હઝરાત ભી બહુત ઝયાદા બુલંદ આવાઝ સે ઝિક કરને કો મના ફરમાતે હૈં , ઇસલિયે મસ્જિદ મેં લાઉઝ સ્પીકર કે સાથ ઝિક કરના કિસી તરહ રવાં નહીં હૈં. , મઝીદ યે કિ યે નમાઝીયોં કે ઇન્તશાર ઔર ખલલ કા સબબ હોગા ઔર અગર ઇસકા રબત ઘરોં સે કર દિયા જાએ તો ઔરતોંકે લિયે મઝીદ ઉલ્લાન વ પરેશાની કા સબબ હોગા. ઇસલિયે ઉસસે ભી પરહેઝ લાઝિમ હૈ. વલ્લાહુલ્ મુવફ્ફિફ
- અલ્લાહ તઆલા કે ઇરશાદ - “તઆવનુ અલલ્ બિર્રિ વત્તકવા” (નેકી ઔર તકવા કી બાતોં મેં એક દૂસરે કી ઇઆનત કરતે રહો) કી રવ સે અહલે હક કી જમાઅત (દીની, ઇલ્મી, વ તબ્લીગી)કે સાથ નુસરત વ ઇઆનત કા ઝરૂર મુઆમલા કરે , હાં , અગર શરઈ લિહાઝ સે

ઉનકે કિસી ફર્દ યા જમાઅત કે કૌલ વ અમલ મેં બેઉસૂલી વ બેએ'તિદાલી નઝર આએ તો અલ્લાહ તઆલા કે ઈરશાદ - “ઈન્ ઉરીદૂ ઈલ્લલ્ ઈસ્લાહ મસ્તતઅતુ વમા તૌફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહ” કે પેશે નજર મુહબ્બત વ શફક્કત કે સાથ ઈસ્લાહ કી ગરજ સે ઉનકો આગાહ કર લિયા કરે.

- યે હૈ કિ અલ્લાહ કે ઈરશાદ - “વ અમ્મુહુમ્ શૂરા બઅહુમ” કી રવ સે જુમ્લા મુતઅલ્લિકીન નસબી વ રુહાની કો યાહિયે કિ દીની વ દુન્યવી હર મુઆમલે મેં બાહમ મશવરા કર લિયા કરે જિસસે બાહમ રબત વ તઅલ્લુક કાયમ રહેગા જો બહુત સી ખૈરાત વ બરકાત કા સબબ હોગા.
- અપને ખાસ મુરીદોં વ મજાઝીન કો ખાસ તૌર સે નસીહત હૈ ,કિ અપને ઈન્ફિરાદી વ ઈજિતમાઈ હાલાત સે બાખબર કરતે રહે, તાકિ અગર કોઈ કમી યા કજ્જ કા ઝુહૂર હો તો ઉસકે મુતઅલ્લિક મશવરા દિયા જા સકે, તાકિ કામ સહી તૌર સે જારી રહે ઓર બેએ'તિદાલી કા શિકાર ન હો જાએ.
- અખિર મેં અપની ઔલાદ વ અહબાબ કો ખુસૂસી નસીહત હૈ કિ દીન પર ખાબિત વ કાયમ રહે ઓર સાથ હી જો દીની ઈદારે અલ્લાહ તઆલા કે ફઝલો કરમ સે ઈસ હકીર કે તવસ્સુત સે યલ રહે હેં, ઉનકે બકા વ તરક્કી કા ખાસ ખયાલ રખે. નીઝ અહકર કી તસ્નીફાત કો પઢને પઢાને ઓર સુનને સુનાને કા મામૂલ રખે, તાકિ હમ સબ કે લિયે અજરો ષવાબ કા સિલસિલા જારી વ સારી રહે- આમીન. વલ્લાહુલ્ મુવફ્ફિફ વહુવ યહ્દી ઈલા સવાઈસ્ સબીલ

વસ્સલામ,
મુહંમદ કમરુઝ્જામાં ઈલાહાબાદી
બમુકામ બૈતુલ અઝકાર વસીઆબાદ, ઈલાહાબાદ
રમઝાનુલ મુબારક સન હિજરી ૧૪૩૦

ચંદ મજસૂસ મરનૂન દુઆઓ :-

ચાંદ દેખને કી દુઆ :-

અલ્લાહુમ્મ અહિલ્લહૂ અલય્ના બિલ્યુમ્નિ વલ્ ઈમાન-વસ્સલામતિ વલ્ ઈસ્લામ -રબ્બી વ રબ્બુકલ્લાહ

કિસી બસ્તી કો દેખને ઓર વહાં ઉતરને કી દુઆ :-

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક ખૈર હાઝિહિલ્ કરયતિ વ ખૈર અહિલહા વ ખૈર મા ફીહા વ નઉઝુબિક મિન્ શરિરહા વ શરિર અહિલહા વ શરિ મા ફીહા. જલ્લાહુમ્મર ઝુક્ના જનાહા વ અઈઝના મિન્ વબાહા વ હબ્બિબના ઈલા અહિલહા વ હબ્બિબ સાલિહી અહિલહા ઈલય્ના.

બસ્તી મેં દાખિલ હોને કી દુઆ :-

અઊઝુ બિકલિમાતિલ્લાહિત્ તામ્માતિ મિન્ શરિ મા ખલક

મુસાફિર કો રુખ્સત કરને કી દુઆ :-

અસ્તવ્ દિઉલ્લાહ દીનક વ અમાનતક વ ખવાતીમ અમલિક.

સવારી પર સવાર હોને કી દુઆ :-

સુબ્હાનલ્લઝી સખ્ખર લના હાઝા વમા કુન્ના લહૂ મુક્રિનીન વ ઈન્ના ઈલા રબ્બિના લમુન્કલિબૂન

સફર સે વાપસી પર ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ :-

તવ્બન તવ્બન લિરબ્બિના અવ્બન લા યુગાદિરુ અલયના હવ્બન

હર મઝં ઓર દર્દ કે લિયે દુઆ :-

હાથ તકલીફ કી જગહ પર રખે ઓર તીન મરતબા બિશ્મિલ્લાહિર્રહ્માનિર્રહીમ પઠ કર સાત મરતબા દિલ સે યે દુઆ પઠે તો ઈન્શા અલ્લાહ મઝં વ દર્દ ઝાઈલ હો જાએગા. - “અઊઝુ બિલ્લાહિ વ કુદરતિહી મિન શરિ મા અજિદુ વ ઉહાઝિરુ”

